

*Screeninginstrument för upptäckt av demens vid
Alzheimers sjukdom
hos vuxna med Downs syndrom
och annan utvecklingsstörning*

THE ADAPTIVE BEHAVIOUR DEMENTIA QUESTIONNAIRE ABDQ-SV

Vee Prasher

*The Greenfields, Monyhull,
Kings Norton, Birmingham, UK*

och

R. Holder och F. Asim

*Department of Statistics, University of Birmingham
Birmingham UK*

Prasher, V.P., Asim, F., Holder, R (2004). The Adaptive Behaviour Dementia Questionnaire (ABDQ): Screening Questionnaire for Dementia in Alzheimer's disease in Adults with Down syndrome. *Research in Developmental Disabilities*, 25(4):385-97.

Copyright ©

V. Prasher. Monyhull, Birmingham. 2004. All rights reserved. Not to be reproduced in any form or by any means without the written permission of the principle author.

Denna översättning copyright © Barry Karlsson 2011.

ABDQ

THE ADAPTIVE BEHAVIOUR DEMENTIA
QUESTIONNAIRE

BAKGRUND

Ett samband mellan tidig demensutveckling av Alzheimertyp och Down's syndrom är välkänd. Däremot kan den kliniska diagnosen och den pågående bevakningen av demensprocessen ibland vara svår. Kognitiva tester är ofta inte möjliga på grund av den underliggande utvecklingsstörningen, dålig samverkan, nedsatt sensorisk funktion, förekomst av komorbida sjukdomar och svårigheten att observera alla områden av intellektuell funktion.

Författarna till föreliggande instrument har kontinuerligt följt förändringar i adaptivt beteende hos vuxna med Down's syndrom i mer än 10 år. Bedömning av adaptivt beteende övervinner flera av de problem som finns vid enbart kognitiva test och adaptivt beteende kan bedömas hos alla vuxna med utvecklingsstörning (och speciellt dem med demens).

Författarna har utvecklat en informant-baserad klinisk screeningmetod med adaptiva frågor för demens vid Alzheimers sjukdom hos vuxna med Downs syndrom. *The Adaptive Behaviour Demens Questionnaire* (ABDQ) är en 15-item formulär, som utvecklats ur *AAMD Adaptive Behavior Scale* (Nihira et al, 1974*), som används för att upptäcka förändringar i adaptivt beteende. ABDQ har god reliabilitet och validitet, med en överensstämmelse på 92%. Till skillnad från andra instrument – som ofta bara fastställer förekomsten av generell demens – har ABDQ utvecklats för att specifikt screena för demens vid Alzheimers sjukdom.

(*Nihira, K., Foster, R., Shellhaas, M., Leyland, H. (1974). *AAMD Adaptive Behaviour Scale, 1974 Revision, American Association on Mental Deficiency, Washington, D.C.*)

MANUAL OCH INSTRUKTIONER FÖR ABDQ

- Intervjuaren ska ha dokumenterad erfarenhet av arbete med vuxna med intellektuella funktionshinder.
- Intervjun sker med en vårdgivare/personal som under flera år varit bekant med den observerade personen – detta för att kunna värdera förändringar.
- Enkäten syftar till att samla in information om hur den observerade personen är *just nu* i *jämförelse* med sin tidigare normala (vanliga) nivå.
- Med "normal" menas när personen var vid god hälsa och före debut av problem som eventuellt tyder på demens.
- Intervjuaren bör använda personens eget namn för att göra frågorna mer personliga.
- Om personen aldrig kunnat utföra det som efterfrågas markera "Samma som vanligt".
- ABDQ är utformat för att upptäcka *förändringar* över tid.
- Summera enligt algoritmen i sammanställningen.
- Svaren i ABDQ är i sig inte tillräckliga för klinisk diagnos. Svaren ska tillsammans med övriga observationer, test och prov sammanställas av specialist i psykologi eller psykiatri.
-

ABDQ

THE ADAPTIVE BEHAVIOUR DEMENTIA
QUESTIONNAIRE

Efternamn, förnamn	Intervjuad person
Datum	Relation till brukaren

	Fråga	Svar			
		0 p	1 p	2 p	3 p
1	Kan klä sig själv	Bättre än vanligt	Samma som vanligt	Sämre än vanligt	Mycket sämre än vanligt
2	Kan använda sina händer att göra saker	Bättre än vanligt	Samma som vanligt	Sämre än vanligt	Mycket sämre än vanligt
3	Förmåga att köpa saker	Bättre än vanligt	Samma som vanligt	Sämre än vanligt	Mycket sämre än vanligt
4	Kan ha en konversation	Bättre än vanligt	Samma som vanligt	Sämre än vanligt	Mycket sämre än vanligt
5	Är medveten om tid	Bättre än vanligt	Samma som vanligt	Sämre än vanligt	Mycket sämre än vanligt
6	Hjälper till vid matlagning	Mer än vanligt	Samma som vanligt	Mindre än vanligt	Mycket sämre än vanligt
7	Hjälper till att duka av och på bordet	Mer än vanligt	Samma som vanligt	Mindre än vanligt	Mycket sämre än vanligt
8	Kan utföra enklare sysselsättningar	Bättre än vanligt	Samma som vanligt	Sämre än vanligt	Mycket sämre än vanligt
9	Tar initiativ till saker eller aktiviteter	Mer än vanligt	Samma som vanligt	Mindre än vanligt	Mycket sämre än vanligt
10	Är uthållig och kan göra klar saker	Bättre än vanligt	Samma som vanligt	Sämre än vanligt	Mycket sämre än vanligt
11	Kan ta hand om sina tillhörigheter	Bättre än vanligt	Samma som vanligt	Sämre än vanligt	Mycket sämre än vanligt
12	Samarbetar vid uppmaning	Mer än vanligt	Samma som vanligt	Mindre än vanligt	Mycket sämre än vanligt
13	Utför enkla kravsituationer	Bättre än vanligt	Samma som vanligt	Sämre än vanligt	Mycket sämre än vanligt
14	Deltar i gruppaktiviteter	Mer än vanligt	Samma som vanligt	Mindre än vanligt	Mycket sämre än vanligt
15	Har förmåga att göra saker självständigt	Bättre än vanligt	Samma som vanligt	Sämre än vanligt	Mycket sämre än vanligt

ABDQ

THE ADAPTIVE BEHAVIOUR DEMENTIA
QUESTIONNAIRE

Sammanställning

Poängräkning

Bättre än vanligt ..... 0 p

Samma som vanligt ..... 1 p

Sämre än vanligt ..... 2 p

Mycket sämre än vanligt ..... 3 p

Vänligen besvara ALLA frågor genom att stryka under det svar som du tycker svarar bäst på frågan.

Läs instruktioner sid 2 i manualen innan enkäten ifylles.

A. Summa av poäng för frågorna 1, 3, 4, 6, 10, 11, 14 och 15

B. Summa av poäng för frågorna 12 och 13 multiplicerat med 3

C. Summa av poäng för frågorna 2, 5 och 8 multiplicerat med 4

D. Fråga 9 multiplicerat med 5

E. Fråga 7 multiplicerat med 6

SUMMA = A + B + C + D + E

DEMENS vid Alzheimers sjukdom (ringa in bedömning)	JA (om summa poäng 78 eller mer)	NEJ
--	--	------------

Svårighetsgrad	LINDRIG (78-89 p)	MÅTTLIG (90-99 p)	SVÅR (> 100 p)
-----------------------	-------------------	-------------------	----------------

Bedömare	Befattning/titel
Klinik	Telefon